11/10/2021

ΙΕΡΑΡΧΙΑ 2021: Η ενότητα της Εκκλησίας, η υπακοή στο Συνοδικό Πολίτευμα και η αποτείχιση

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Με τις χειροτονίες των δύο νέων Μητροπολιτών Λαγκαδά κ. Πλάτωνος και Καστορίας κ. Καλλινίκου, οι οποίοι εξελέγησαν την περασμένη Παρασκευή, ολοκληρώθηκε μια απαιτητική εβδομάδα για την Εκκλησία της Ελλάδος η οποία ύστερα από δύο χρόνια συνεδρίασε το διάστημα 4 με 8 Οκτωβρίου στο Διορθόδοξο Κέντρο στην Ιερά Μονή Πεντέλης.

Του Νικόλαου Ζαΐμη

Οι υπόλοιπες χειροτονίες των εψηφισμένων Μητροπολιτών Πολυανής και Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου, Περιστερίου κ. Γρηγορίου και Θήρας, Αμοργού και Νήσων κ. Αμφιλοχίου θα πραγματοποιηθούν διαδοχικά το ερχόμενο Σαββατοκύριακο και την

προσεχή Δευτέρα, 18 Οκτωβρίου, ενώ από αύριο μέχρι την Πέμπτη **συνέρχεται η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος** της 165ης Συνοδικής Περιόδου προκειμένου να ασχοληθεί με θέματα της Ημερήσιας Διάταξης, στον απόηχο της σύγκλισης της Ιεραρχίας.

Συνοψίζοντας **την ιστορική αυτή σύγκλιση της Ιεραρχίας για το 2021** τόσο από πλευράς χώρου, καθώς δεν πραγματοποιήθηκε στο Συνοδικό Μέγαρο εξαιτίας των υφιστάμενων μέτρων για την πανδημία του κορωνοϊού, όσο και από πλευράς της πληθώρας των θεμάτων που συζητήθηκαν, τα μηνύματα που εκπέμφθηκαν ήταν πολλά. Τα προβλήματα που ανέκυψαν από την πανδημία, η ενότητα της Εκκλησίας και η υπακοή στο Συνοδικό Πολίτευμα, η ψήφιση σημαντικών κανονισμών, αλλά και η πλήρωση των κενών θέσεων των Ιερών Μητροπόλεων Λαγκαδά, Καστορίας, Κιλκισίου, Περιστερίου και Θήρας, Αμοργού και Νήσων που διαμορφώνει ένα νέο τοπίο πλέον στο χάρτη της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, ήταν μερικά μόνο από τα όσα απασχόλησαν τους συνολικά 77 Αρχιερείς που έλαβαν μέρος.

Η ενότητα

Στην ιδιαίτερη ανάγκη διατήρησης της ενότητας της Εκκλησίας η οποία διαταράχθηκε την περίοδο της πανδημίας αναφέρθηκε από την έναρξη της Ιεραρχίας ο Μακαριώτατος Πρόεδρος Αυτής, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος. Στην προσφώνησή του ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος τόνισε ότι πρώτος ο ίδιος γνωρίζει να κάνει πίσω για το καλό της Εκκλησίας και κάλεσε και τους υπόλοιπους Αρχιερείς να πράξουν το ίδιο. *"**Προσωπικές απόψεις και αλλότριες φωνές πρέπει να τις καταδικάσουμε**. Μία είναι η Εκκλησία, μία πρέπει να είναι και η φωνή της, εκφραζομένη εν Συνόδω και πάντοτε ως ενοποιητική δύναμη για την σωτηρία όλων ημών. Δεν έχουμε άλλα περιθώρια λαθών και αυτονομήσεως. Σας καλώ να αναλογισθούμε τις ευθύνες μας και να συνεχίσουμε, εν υπακοή προς το συνοδικό πολίτευμα της Εκκλησίας, την πορεία μας προς τον ουρανό. Πληθαίνουν οι φωνές αμφισβήτησης και χαίρεται ο διάβολος να ποτίζουμε το δένδρο του διχασμού. Την Εκκλησία του Χριστού υπηρετούμε, τον Μέγα Απόστολο των Εθνών Παύλο συνεχίζουμε να ακολουθούμε με την ζωή μας. Στώμεν, λοιπόν, καλώς και στώμεν μετά φόβου"*, ανέφερε.

Στη συνεδρίαση της τέταρτης ημέρας ο Μακαριώτατος, ύστερα από τις εισηγήσεις που είχαν προηγηθεί και τον διάλογο που ακολούθησε σε κλίμα ενότητας, όπως ανέφερε ο Εκπρόσωπος Τύπου της Ιεραρχίας Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνατιος, προέβη σε τρεις διαπιστώσεις:

1) Ότι η αρετή της διακρίσεως είναι η ανώτερη όλων των αρετών και ότι

ιδιαιτέρως σήμερα πρέπει να χαρακτηρίζει τις αποφάσεις κάι τις πρωτοβουλίες των ανθρώπων της Εκκλησίας,

2) Ο τρόπος που καλείται να λειτουργήσει η Εκκλησία και οι ποιμένες της στην σημερινή εποχή είναι αυτός της σχοινοβασίας και

3) Έφερε ως παράδειγμα αποδοχής της πολιτικής εξουσίας αυτό του νυκτερινού μαθητού του Χριστού, Αγίου Νικοδήμου, ο οποίος αποδεχόμενος την δικαιοδοσία του εκπροσώπου αυτής, Ποντίου Πιλάτου, επί του Σώματος του Χριστού, ζήτησε από αυτόν την άδεια να λάβει αυτό και να το κηδεύσει.

Η αποτείχιση

Στο ζήτημα της ενότητας της Εκκλησίας και την υπακοή στο Συνοδικό της Πολίτευμα επανήλθε ο Προκαθήμενος της εν Ελλάδι Ορθοδόξου Εκκλησίας και κατά τη διάρκεια την χθεσινής χειροτονίας του εψηφισμένου Μητροπολίτη Καστορίας **κ. Καλλινίκου** στον Καθεδρικό Ναό Αθηνών.

«Πιθανόν η γνώμη σου να είναι ισχυρή και δυνατή. Σεβόμαστε την ελευθερία σου και την ελευθερία του καθενός, αλλά θα πρέπει να έρθει και να μας πει "εγώ αυτό είμαι" και να αφήσει τα καθήκοντά του, να αποσυρθεί στο σπίτι του, στο κελί του, στο μοναστήρι του και από εκεί να έχει τις δικές του θέσεις. Υπάρχει μία λέξη που πολλοί την ακούν και ανατριχιάζουν, «αποτειχίζομαι». Αυτός που διαφωνεί και δεν θέλει να τηρήσει την γραμμή της Εκκλησίας, της Ιεράς Συνόδου έρχεται και λέει: «Αυτά που λέω είναι δικά μου πιστεύματα, αλλά οφείλω να κάνω υπακοή στην Εκκλησία. Επομένως σας δίνω ένα χαρτί και σας λέω ότι αποτειχίζομαι», ανέφερε με νόημα και συμπλήρωσε:«Πιστεύω ότι ποτέ δε θα μας φέρεις σε τέτοια δυσκολία. Πιστεύω, ποτέ δεν θα διαλέξεις έναν τέτοιο δρόμο και με έναν τέτοιο τρόπο θα υποστηρίξεις τις οποιεσδήποτε θέσεις σου».

Πέρα από τις προσωπικές απόψεις μπαίνει η ενότητα της Εκκλησίας υπογράμμισε ο Μακαριώτατος, γιατί αυτή η ενότητα στηρίζει την αληθινή πίστη. «Αυτές οι σκέψεις πρέπει να επικρατούν και σε αυτούς που ανεβαίνουν σήμερα τα σκαλιά τους θυσιαστηρίου, αλλά και σε αυτούς που υπηρετούμε ήδη. Η αποϊεροποίηση των πάντων δεν αντιμετωπίζεται με κανέναν άλλον τρόπο παρά με αυτά που εσύ υπογράμμισε σήμερα, την πίστη, τις ρίζες, τις βάσεις. Και εμείς υπάκουοι σε αυτά. Μπορούμε να παρεκκλίνουμε μέσα μας. Δεν βιαζόμαστε όμως. Υπακούμε στο θέλημα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας», ενώ απευθυνόμενος στον νέο Μητροπολίτη τον κάλεσε να ανέβει τα σκαλιά για να εισέλθει στην Αρχιερωσύνη όχι με φόβο, αλλά με τόλμη και θάρρος.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ ΟΣΑ ΕΙΠΕ

Συλλογική απόφαση απέναντι στην αποτείχιση

Στο ζήτημα της αποτείχισης είχε αναφερθεί κατά την δεύτερη ημέρα των εργασιών της Ιεραρχίας και ο Μητροπολίτης Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως **κ. Αθηναγόρας.** Ο Σεβασμιώτατος στην εισηγησή του με θέμα: «Συμμετοχή του λαϊκού στοιχείου εις το Εκκλησιαστικόν γεγονός», αφού επεσήμανε αναλυτικά τα κοινά χαρακτηριστικά των κειμένων που ως επί το πλείστον καλούν τον λαό σε **αποτείχιση από την Εκκλησία και ανυπακοή στην Ιερά Σύνοδο**, ανέφερε συμπερασματικά ότι πρέπει να ληφθεί μια συλλογική απόφαση για το πως θα τοποθετηθούν απέναντι σε αυτά.

«Εμείς αμετακίνητοι από τις θέσεις μας έχουμε να επιλέξουμε μεταξύ δύο πρακτικών:

***1.** ή να τους αγνοήσουμε και να τους αφήσουμε να συνεχίσουν να δρούν ανεξέλεγκτα εντός κι εκτός Εκκλησίας, σκανδαλίζοντας τους πιστούς κι οδηγώντας πολλούς εξ αυτών στην απόλυτη πλάνη και σε πράξεις που ελλοχεύουν πολυεπίπεδους κινδύνους*

***2.** ή να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε ένα ενιαίο πλαίσιο προστασίας των στελεχών της Εκκλησίας και του ποιμνίου μας από τις επιθέσεις των πάσης φύσεως δημαγωγών, συνωμοσιολόγων και υβριστών του έργου και της προσφοράς μας.*

Με το να παρακολουθούμε μουδιασμένοι τις επιθέσεις εναντίον μας, ευχόμενοι απλώς το κακό να είναι μικρό ή να σιωπούμε δίνοντας χώρο στον παραλογισμό ή ακόμα χειρότερα αυτοεγκλωβισμένοι και φοβούμενοι μια εμφανώς αναπόφευκτη σύγκρουση να προσπαθούμε να εξευμενίσουμε το τέρας που σιγά – σιγά ξεπροβάλλει μπροστά μας, δεν προστατεύουμε την ενότητα, ούτε εκτελούμε κάποια χριστιανική επιταγή, απλώς δίνουμε χώρο στους διώκτες μας να επεκταθούν, παρουσιάζοντας εσφαλμένα στην κοινωνία την εικόνα ότι ή αδιαφορούμε για την Εκκλησία και το μέλλον της ή ότι φοβισμένοι προσπαθούμε ν' αποφύγουμε καταστάσεις που θα καταδείκνυαν την ευαλωτότητά μας έναντι αυτών που υποσκάπτουν μεθοδικά τα θεμέλια της Εκκλησίας», είχε αναφέρει, μεταξύ άλλων, ο Μητροπολίτης Ιλίου.

Η υπακοή στο Συνοδικό Πολίτευμα

Στη σπουδαιότητα της υπακοής στο Συνοδικό Πολίτευμα, το οποίο αποτελεί το Α και το Ω της Εκκλησίας, είχε αναφερθεί στην εισήγησή του την προτελευταία ημέρα της Ιεραρχίας ο Μητροπολίτης Μάνης **κ. Χρυσόστομος.**

Ο Σεβασμιώτατος, στα τέσσερα μέρη της εμπεριστατωμένης εισηγήσεώς του, χρησιμοποιώντας πολλά αγιογραφικά και πατερικά χωρία, απάντησε στα εξής καίρια ερωτήματα: **α)** τι είναι Συνοδικό Πολίτευμα, Ιερό Συνοδικό Πολίτευμα και της Εκκλησίας Πολίτευμα; **β)** σε τι συνίσταται η αξία του Συνοδικού Πολιτεύματος; **γ)** ποιο είναι το περιεχόμενο της σημασίας του Συνοδικού Πολιτεύματος; και **δ)** ποια είναι η έννοια και το περιεχόμενο της υπακοής στο Συνοδικό Πολίτευμα;

Το τελευταίο θέμα περί της υπακοής στο Συνοδικό Πολίτευμα, ο Σεβασμιώτατος χαρακτήρισε ως το δυσκολότερο σημείο της όλης εισηγήσεώς του τονίζοντας ότι *«η υπακοή στο Συνοδικόν Πολίτευμα είναι το Α και το Ω μιάς αυθεντικής εκκλησιαστικής ζωής, ακριβώς διότι όλα απορρέουν από την Εκκλησία». Γι' αυτό «απώτερος σκοπός της υπακοής αυτής, είναι η ενότητα της Εκκλησίας και η ενότητα κρύπτει θεολογικό περιεχόμενο, καθ' ότι αποτελεί αξίωμα, τουτέστιν αρχήν πίστεως».*

Κλείνοντας την εισήγησή του ο Μητροπολίτης έθεσε επί του θέματος υπό την κρίση της Ιεραρχίας προτάσεις όπως, μεταξύ άλλων, να θεωρηθεί λήξαν το ζήτημα των δύο αδελφών Ιεραρχών (Κυθήρων Σεραφείμ και Αιτωλίας Κοσμά) και να τεθεί στο αρχείο για το μείζον όφελος και συμφέρον της Εκκλησίας.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΔΩ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Η πανδημία και οι θεωρίες συνωμοσίας

Η αιτία που εμπόδισε την Ιεραρχία να συνεδριάσει την περασμένη χρονιά, που δεν είναι άλλη από την πανδημία του κορωνοϊου, δεν θα μπορούσε να μείνει εκτός της συζήτησης. Τις επιστημονικές, θεολογικές και κοινωνικές προεκτάσεις της πανδημίας του κορωνοιού COVID-19, η οποία επηρέασε βαθιά και τον χώρο της Εκκλησίας μας, αναδεικνύοντας πολλά σημαντικά θεολογικά και ποιμαντικά προβλήματα, κλήθηκε να παρουσιάσει στο σώμα της Ιεραρχίας ο Μητροπολίτης Νέας Ιωνίας και Φιλαδελφείας **κ. Γαβριήλ.**

Η Εκκλησία μας, τόνισε ιδιαίτερα, δεν στάθηκε αδρανής, αλλά χειρίσθηκε τη νέα αυτή πραγματικότητα με θαυμαστή διάκριση προβαίνοντας άμεσα *«σε κάλεσμα προς τον πιστό λαό του Θεού να εντείνει τις προσευχές του, ενώ στη συνέχεια, με υψηλό αίσθημα ευθύνης έναντι του Θεού και των ανθρώπων και σε*

συνεργασία με τις επιστημονικές υγειονομικές αρχές, τάχθηκε όπως ακριβώς όφειλε, με όλες της τις δυνάμεις, στο πλευρό της Ελληνικής Πολιτείας και του Ελληνικού λαού για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της εθνικής αυτής δοκιμασίας».

Στο πρώτο μέρος της εισηγήσεώς του ο Σεβασμιώτατος κ. Γαβριήλ προσεγγίζοντας επιστημονικά την πανδημία, αναφέρθηκε στις πανδημίες και τους λοιμούς του παρελθόντος, στην εμφάνιση και τα συμπτώματα του νέου κορωνοιού (COVID-19), τις ψυχολογικές συνέπειες της πανδημίας και την εμφάνιση του κορωνοιού (COVID-19) στην Ελλάδα, καταλήγοντας στις ενέργειες της Εκκλησίας της Ελλάδος κατά την διάρκεια των δύο ετών της πανδημίας.

«Καθ' όλη την διάρκεια της πανδημίας, αναπτύχθηκαν παράλογες θεωρίες που προκάλεσαν ένταση και δημιούργησαν ένα διχαστικό κλίμα μεταξύ του πιστού λαού του Θεού, σε σημείο που να διαταράσσονται οικογενειακές, φιλικές, επαγγελματικές ακόμη δε και πνευματικές σχέσεις. Βεβαίως, το γεγονός ότι πολλοί από τους αδελφούς μας αυτούς είναι κληρικοί ή αποτελούν πιστά μέλη της Εκκλησίας, δημιουργεί από μόνο του όχι μόνο απογοήτευση, αλλά και έντονο προβληματισμό», ανέφερε χαρακτηριστικά για τις θεωρίες συνομωσίας που αναπτύχθηκαν την περίοδο της πανδημίας. **Μάλιστα, ως αιτίες του προβλήματος αυτού ο Μητροπολίτης ανέφερε: α) την έλλειψη κατηχήσεως, β) την δεισιδαιμονική σχέση με την πίστη και τα ιερά Μυστήρια, γ) την Ζηλωτική και ζηλοτυπική σχέση με την Εκκλησία, και δ) την Προφητολογία.**

Κλείνοντας την εισήγησή του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Ιωνίας κ. Γαβριήλ, έθεσε το ερώτημα, «κατά πόσο η Εκκλησία μας είναι σήμερα έτοιμη να διαχειρισθεί τέτοιες κρίσεις;» και απάντησε στο ερώτημα ως εξής: "Η νέα εποχή απαιτεί από την Εκκλησία να αποτάξει ή και να ξεφύγει από την γραφικότητα, τον αναχρονισμό και τον εφησυχασμό, που οδηγούν στην αποξένωση και στην παραποίηση του ορθοδόξου φρονήματος. Απαιτεί από την Εκκλησία μας να αποβάλλει κάθε ψήγμα εκκοσμικεύσεως και αντ᾽ αυτού να προβάλλει το ασκητικό Της ήθος και τον ευχαριστιακό Της χαρακτήρα. Απαιτεί από την Εκκλησία μας να είναι ενωμένη και δυνατή. Ευέλικτη, τολμηρή και ομόφωνη στις αποφάσεις Της απέναντι στις νέες και μεγάλες αυτές προκλήσεις. Απαιτεί από την Εκκλησία μας να παραμείνει προσηλωμένη στην υπερδισχιλιετή αποστολική και πατερική Της παράδοση και να διατηρήσει αλώβητη την ορθόδοξη αυτοσυνειδησία Της ως Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία".

Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης